

Aan de gemeenteraad van de gemeente
's-Hertogenbosch

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Datum : 23 oktober 2013

Ref. : H.W.M. Wouters
Tel. : 073-6159770
Fax :
E-mail : e.wouters@s-hertogenbosch.nl

Onderwerp : Aanbieding onderzoeksrapport 'Klaar voor de start?' Onderzoek naar
de rol van gemeenteraden rond de transitie jeugdzorg in B4-gemeenten

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met genoegen bieden wij u het onderzoeksrapport 'Klaar voor de start?' aan. Dit rapport gaat over de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden rond de transitie jeugdzorg in B4-gemeenten. Wij hebben dit onderzoek uitgevoerd samen met de rekenkamer(commis)sie(s) van Eindhoven, Breda en Tilburg.

Vooraan in het rapport treft u een gezamenlijke aanbiedingsbrief van de vier rekenkamer(commis)sie(s). Korthedshalve verwijzen wij u naar die brief in het rapport. De collegereactie treft u als bijlage bij voorliggende brief aan.

Wij hebben begrepen dat u het rapport wilt gebruiken in uw beleidsdebat over de Transitie Jeugdzorg. U ontvangt van ons later nog een raadsvoorstel, voor de bespreking van het rapport in uw raad en de vaststelling van de conclusies en aanbevelingen. De rekenkamercommissie is graag bereid om een nadere toelichting te geven. Wij wensen u veel succes toe bij de bespreking van het rapport, te beginnen met het aanstaande beleidsdebat.

Met vriendelijke groet,
Namens de rekenkamercommissie 's-Hertogenbosch,

Dr. ir. G.B.C. Backus, voorzitter

BIJLAGE – Reactie van college van B&W

Rekenkamercommissie
t.a.v. de heer Dr. Ir. G.B.C. Backus
Postbus 12345
5200 GZ 's-Hertogenbosch

Uw brief van : 1 oktober 2013
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Datum : 23 oktober 2013

Ref. : mw. I. de Vries
Tel. : (073) 615 9260
Fax :
E-mail : i.devries@s-hertogenbosch.nl

Onderwerp : Reactie op rapport 'Klaar voor de start'

Geachte heer Backus,

Op 1 oktober 2013 bood u ons het rapport 'Klaar voor de start?' aan. Dit betreft een onderzoek naar de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden rond de transitie jeugdzorg in de B4-gemeenten. In deze brief geven wij u een reactie op dit rapport.

Allereerst spreken we onze waardering uit voor het onderzoek. Het is goed dat de rol van de gemeenteraden rond het transitie jeugdzorg is onderzocht. Uw rapport geeft aan in hoeverre de gemeenteraden van de vier Brabantse steden toegerust zijn voor hun kaderstellende en controlerende rol in lokaal en bovenlokaal verband ten aanzien van de decentralisatie van de jeugdzorg.

De conclusie van het onderzoek is dat de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch redelijk is toegerust om zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen, maar dat op een aantal punten, waaronder de financiële kaderstelling, de positie van de raad versterkt kan worden. De raad stelt zich recent meer proactief op. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.

Overigens zal de gemeenteraad zich begin 2014 buigen over het Regionaal Transitie-arrangement Noordoost-Brabant (RTA) en het Functioneel Ontwerp. In een op 4 september door de raad georganiseerde "expertmeeting" zijn de raadsleden door Wim Hoven (van de landelijke Transitiecommissie) op degelijke en volledige wijze geïnformeerd over status, noodzakelijke inhoud en achtergronden van het regionale transtie arrangement jeugd. Wim Hoven heeft daarbij ook

uitgelegd dat de door de gezamenlijke overheden overeengekomen werkwijze voor wat betreft de positionering van de gemeenteraden, niet de schoonheidsprijs verdient. Daarom is afgesproken dat colleges van B&W het RTA onder voorbehoud van instemming van de gemeenteraad c.q. van de van de afzonderlijke gemeenteraden in regionaal verband uiterlijk 31 oktober 2013 in Den Haag moeten hebben ingediend.

Ondanks het voorbehoud van instemming van de gemeenteraad wordt op de voorgeschreven punten in het RTA, te weten: garantie continuïteit van zorg, de daarvoor benodigde infrastructuur én het minimaliseren van de frictiekosten voor 2015 wel een substantieel voorschot genomen op besluitvorming die formeel tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoort. Er worden overigens in het RTA ook nog enkele andere voorbehouden geformuleerd, bijvoorbeeld t.a.v. de uiteindelijk beschikbare budget.

Van de andere kant zijn de opgelegde inhoudelijke voorwaarden voor het RTA dermate dwingend dat er slechts in zeer beperkte mate sprake is van vrije beleidsruimte voor de gemeenteraad voor het kalenderjaar 2015. Deze voorwaarden zijn ingegeven vanuit het streven om de continuïteit van de dienstverlening aan kwetsbare kinderen en ouders te waarborgen.

De daarop volgende jaren wordt die beleidsruimte voor de gemeenteraad groter. Voor januari 2014 staat besluitvorming over het tactisch (beleids)kader jeugd/WMO gepland. Daarbij ligt ook het RTA ter besluitvorming in de raad voor. Overigens heeft de raad in juni j.l. de visie Transitie Jeugdzorg regio Noordoost-Brabant vastgesteld. Daarin heeft de raad richting kunnen geven aan de uitwerking van de Transitie en daarmee ook aan de inhoud van het Transitie-arrangement.

Op basis van de bevindingen van alle de vier gemeenten, zijn vijf categorieën van aanbevelingen aan de gemeenteraden geformuleerd. Wij geven een reactie op deze aanbevelingen. In het algemeen kunnen we concluderen dat het onderzoek onder de gemeenteraden gedegen is uitgevoerd. We kunnen ons in grote lijnen vinden in de aanbevelingen en het rapport levert waardevolle bijdragen voor het transitieproces.

Aanbevelingen

- *Doelformulering en monitoring. Formuleer als raad transformatie- en transitiedoelstellingen.*

Wij onderschrijven deze aanbeveling. Hier werken wij aan door middel van een pilotproject in de deelregio Meierij, met een aantal uitvoerende instellingen. Dit om te bezien op welke manier (zowel inhoudelijk als wat betreft bekostiging) we tot resultaatsfinanciering kunnen komen. Ook landelijk wordt aan dit onderwerp gewerkt en er wordt ook gewerkt aan de ontwikkeling van een monitoringsinstrument.

- *Kwaliteitsbeleid en zicht op kwaliteit. Formuleer als raad de eisen ten aanzien van de kwaliteit en het kwaliteitsbeleid ten aanzien van jeugdhulp.*

Kwaliteitsbeleid is een belangrijk aandachtspunt. Rondom dit thema zijn er landelijke ontwikkelingen vanuit het Nederlands Jeugdinstituut waar we ons voordeel mee kunnen doen. Er staat overigens al een behoorlijk aantal kwaliteitseisen in de (concept) Jeugdwet en waarschijnlijk komen er nog meer in AMVB's. Het is dus de vraag of gemeenten daar nog veel aan toe willen of kunnen voegen.

Hierbij moet eveneens worden aangetekend dat het meten van effectiviteit van zorg en hulp lastig is en blijft. Bovendien moeten we een goede balans houden tussen veel willen weten en veel willen controleren enerzijds en de beoogde vrijheid van handelen van professionals anderzijds.

- *Faseer het proces - ook in relatie tot overig sociaal beleid – t.b.v. uitvoerbare eerste stappen*

De belangrijkste fasen in het transitieproces zijn onderscheiden en uitgezet. Het Transitie arrangement regio Noordoost Brabant komt tegelijkertijd met het Tactisch kader voor de Jeugdwet en AWBZ/WMO ter behandeling in de raad (planning januari 2014). Vervolgens komen de implementatieplannen (april 2014) en de verordeningen in de raad (oktober 2014).

Naast het sturen op integraal sociaal beleid, verdient jeugd (apart en extra) aandacht.

Transitie jeugdzorg moeten we ook in relatie zien tot de actuele ontwikkelingen passend onderwijs en tot de justitieketen/veiligheid. De transitie jeugdzorg onderscheidt zich van de transitie AWBZ vanwege de relatie met het onderwijsveld (speciaal onderwijs, passend onderwijs); het bestaan van jeugdhulp in een gedwongen kader en het feit dat in de Jeugdwet niet alleen de gemeente maar ook (huis)artsen en gecertificeerde instellingen alle vormen van jeugdhulp mogen inzetten (terwijl gemeenten moeten betalen).

- *Bepaal de inzet van en toegang tot middelen*

Deze aanbeveling kunnen we volledig ondersteunen. We zijn hier uiteraard druk mee bezig. Goed zicht op de beschikbare middelen is overigens wel afhankelijk van de inzichten vanuit het Rijk. De definitieve budgetten voor de transitie worden pas duidelijk gemaakt in de Meicirculaire 2014. Tot die tijd moeten we bij benadering helder zien te krijgen, om welke aantallen en budgetten het gaat. Deze onderwerpen komen terug in het Functioneel ontwerp en het Transitie-arrangement: deze voorstellen komen beide in januari 2014 in de raad.

- *Vraag met het oog op een goed verloop van het proces om een adequate informatievoorziening*

Wij onderschrijven deze aanbeveling. In de periode 2012-2013 is de gemeenteraad minimaal zes maal geïnformeerd over (beleids)ontwikkelingen in het sociale domein en over de transitie jeugdzorg, zowel via raadsinformatiebrieven als via informatiebijeenkomsten.

Het transitie arrangement wordt vastgesteld onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraad.

- *Stel kaders vast voor de regionale samenwerking*

De kaders voor regionale samenwerking worden in overleg met de betreffende gemeenten uit de regio Noordoost Brabant vastgesteld. Ondanks regionale samenwerking, blijven gemeenten primair verantwoordelijk voor de kosten jeugdzorg die betrekking hebben op de eigen burgers van de gemeente.

Tot zover onze reactie op de aanbevelingen uit uw rapport. Op basis van het gedegen onderzoek We willen u tot slot laten weten dat het rapport van de Rekenkamercommissie behandeld wordt tijdens een beleidsdebat van de Commissie Maatschappelijke Ontwikkeling in het najaar van 2013.

Indien u nog vragen hebt, gaan we hier uiteraard nog graag met u over in gesprek.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts